

Från: [REDACTED]
Ärende: Remiss – Nya/reviderade föreskrifter inför nya LEK – Nödkommunikation
Datum: den 2 mars 2022 14:53:33
Bilagor: [Remissmissiv - nya reviderade föreskrifter för nya LEK - 2022-03-02.pdf](#)
[Föreskrifter Nödkommunikation - Remiss - 2022-03-02 - dnr 22-1342.pdf](#)
[Konsekvensutredning nödkommunikationsföreskrifter - 2022-03-02 - dnr 22-1342.pdf](#)
[Sändlista - Nödkommunikations-PTSFS - 2022 - utan e-postadresser.pdf](#)

Om ni önskar yttra er ska **skriftligt yttrande** ha inkommit till PTS **senast den 1 april 2022**. PTS emotser svaren i elektronisk form till adressen pts@pts.se. Ange följande i ämnesraden: *Föreskrifter om nödkommunikation – Dnr. 22-1342*.

Bilagt finner ni remissmissiv, föreskrifter, konsekvensutredning och sändlistan.

Med vänlig hälsning

Joakim Strålmark

Joakim Strålmark
Senior Adviser

Swedish Post and Telecom Authority (PTS)
Numbering & Addressing

<https://www.pts.se>

PTS strives to ensure that everyone in Sweden shall have access to good telephone, broadband and postal services.

How PTS handles your personal data:
<https://www.pts.se/gdpr>

Vår referens: 22-1342

Sändlista - Bilaga till remiss av Post- och telestyrelsens förslag till föreskrifter om nödkommunikation

Remissen skickas till följande mottagare

Operatörer/tilhandahållare

Innehavare av nummertillstånd

Delegater på PTS Nummerforumslista

Samhällets alarmeringstjänst

SOS Alarm AB

112-rådet

Myndigheter

Regelrådet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Trafikverket

Transportstyrelsen

Myndigheten för press, radio och tv

Kommerskollegium

Konsumentverket

Konkurrensverket

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)

Myndigheten för delaktighet

Säkerhetspolisen

Sjöfartsverket

Försvarmakten

Vinnova

Bransch-, intresse-, användar- och medlemsorganisationer

TechSverige

Elektronikbranschen

Svenska stadsnätetsföreningen

Teknikföretagen

Svensk Handel

Svenskt Näringsliv

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Funktionsrätt Sverige

Sveriges Konsumenter

Morgan

Sveriges Kommunikationselektronik Företagare Förening

Nätverket för Telekomanvändare (NTK)

BIL Sweden

Odette Sweden

Drive Sweden

Företag

Ericsson

Microsoft AB

Huawei Technologies Sweden

Cisco Sverige

Volvo Cars

Lindholmen Science Park

Intertek Semko

Övriga

Telekområdgivarna

SNPAC

Svenska Informations- och Telekommunikationsstandardiseringen (ITS)

Svenska institutet för standarder (SIS)

Enligt sändlista

Vår referens: 22-1342

Remiss – Nya/reviderade föreskrifter inför nya LEK - Nödkommunikation

Regeringen föreslår en ny lag¹ som ersätter den nuvarande lagen om elektronisk kommunikation (LEK). Den nya lagen genomför EU:s direktiv² om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation. Nya LEK föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

I samband med detta avser PTS ta fram nya föreskrifter och revidera ett antal befintliga föreskrifter. Dessa nya föreskrifter föreslås träda ikraft samma dag som nya LEK träder ikraft, dvs. den 1 augusti 2022.

Enligt 4 § förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska parter som berörs på ett betydande sätt av den nya regleringen få tillfälle att yttra sig över föreskrifterna och konsekvensutredningen.

PTS bereder er härmed tillfälle att yttra er över bilagda föreslagna föreskrifter, samt konsekvensutredning. Förslagen till föreskrifter och konsekvensutredning finns även tillgängligt på PTS webbplats, <https://pts.se/sv/dokument/remisser/>.

Om ni önskar yttra er ska **skriftligt yttrande** ha inkommit till PTS **senast den 1 april 2022**. PTS emotser svaren i elektronisk form till adressen pts@pts.se. Ange följande i ämnesraden: *Föreskrifter om nödkommunikation – Dnr. 22-1342*

Joakim Strålmärk

¹ Prop. 2021/22:136, *Genomförande av direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation*.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.

Post- och telestyrelsens föreskrifter om förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst;

PTSFS 2022:NR

Utkom från trycket
den välj datum

beslutade den välj datum.

Post- och telestyrelsen föreskriver följande med stöd av X § förordningen (2022:XX) om elektronisk kommunikation.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst enligt 7 kap. 35 § lagen (2022:XX) om elektronisk kommunikation.

Ord och uttryck

2 § I dessa föreskrifter avses med

eCall: nödkommunikation från fordon som aktiveras automatiskt genom sensorer i fordonet eller manuellt, och som innehåller en uppsättning uppgifter om fordonet, samt upprättar en ljudkanal mellan de personer som befinner sig i fordonet och den larmcentral som tar emot eCall via ett allmänt mobilt elektroniskt kommunikationsnät,

tillhandahållare: den som tillhandahåller ett allmänt elektroniskt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst.

Övriga uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i lagen (2022:XX) om elektronisk kommunikation och förordningen (2022:XX) om elektronisk kommunikation.

Förmedling av nödkommunikation

3 § Vid förmedling av nödkommunikation ska tillhandahållaren överföra anropande abonnents telefonnummer till samhällets alarmeringstjänst.

4 § Vid förmedling av nödkommunikation från en anropande abonnent genom en talkommunikationstjänst ska tillhandahållaren säkerställa att samhällets alarmeringstjänst har möjlighet att ringa tillbaka till den som larmat.

Vid förmedling av eCall ska tillhandahållaren säkerställa att samhällets alarmeringstjänst har möjlighet att ringa tillbaka till det larmande fordonet.

5 § Vid förmedling av nödkommunikation ska det framgå om det är fråga om ett eCall, samt om det är automatiskt eller manuellt genererat.

6 § Om inget annat avtalats mellan tillhandahållaren och samhällets alarmeringstjänst ska tillhandahållaren, vid förmedling av nödkommunikation, använda de kommun-ID koder som fastställts i specifikationen ITS ApG21, utgåva 5¹.

7 § Om nödkommunikation på grund av störningar, avbrott i kommunikationsnät eller liknande inte kan förmedlas, ska tillhandahållaren omedelbart underrätta samhällets alarmeringstjänst.

Vid planerade avbrott ska underrättelse lämnas till samhällets alarmeringstjänst senast fyra dagar före avbrottet om inte annat överenskommit.

En underrättelse enligt första och andra stycket ska innehålla uppgift om orsaken till att nödkommunikation inte kan förmedlas, avbrottets omfattning, berörda kommuner, antal berörda slutanvändare samt beräknad tid för avbrottet i den mån sådana uppgifter är tillgängliga.

Lokaliseringsuppgifter

8 § Tillhandahållaren ska tillhandahålla den geografiska adressen för nätanslutningspunkten eller, om sådan adress inte kan fastställas, den geografiska adressen för abonnemanget.

9 § Förmedling av uppgifter om geografisk position från en terminalutrustning som är ansluten till en mobil nätanslutningspunkt ska, i den omfattning de är tillgängliga, omfatta såväl uppgifter som behandlas i kommunikationsnätet som uppgifter i terminalutrustningen.

Tillhandahållaren ska använda tillgänglig och beprövad ny teknik samt säkerställa att de förmedlade uppgifterna är så korrekta och tillförlitliga som möjligt.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2022.
 2. Genom föreskrifterna upphävs Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2008:2) om förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringsuppgifter till samhällets alarmeringstjänst.

På Post- och telestyrelsens vägnar

DAN SJÖBLOM

Karolina Asp

¹ Specifikationen publiceras av Svenska Informations- och Telekommunikationsstandardiseringen (ITS) och finns tillgänglig på ITS webbplats, www.its.se.

Vår referens: Dnr: 22-1342

Konsekvensutredning avseende föreskrifter om förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst

Post- och telestyrelsen (PTS) avser att med stöd av förordningen (2022:XX) om elektronisk kommunikation utfärda föreskrifter om förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst (PTSFS 2022:X).

PTS redovisar härmed sin utredning enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehåll

1	Inledning	4
2	Beskrivning av problemet och vad som ska uppnås	5
2.1	Förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter	6
2.1.1	<i>Förmedling av nödkommunikation</i>	7
2.1.2	<i>Förmedling av lokaliseringssuppgifter</i>	8
2.2	Alternativa lösningar och effekter om någon reglering inte kommer till stånd	10
2.3	Övrigt.....	11
3	Aktörer som berörs av regleringen	12
3.1	Berörd bransch och slutanvändare.....	12
3.2	Företagen	12
4	Kostnadmässiga och andra konsekvenser	13
4.1	Referensscenario	13
4.2	Kostnader	14
4.3	Sammanfattning av konsekvenser	14
5	Regleringens överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning EU	16
6	Tidpunkten för ikraftträdande och behovet av särskilda informationsinsatser	17
7	Övrigt	18
7.1	Behovet av särskilda hänsyn till små företag	18
8	Avslutning	19
8.1	Underrättelse för anmälan till Europeiska kommissionen	19

8.2 Kontaktpersoner..... 19

1 Inledning

Post- och telestyrelsen (PTS) föreslår nya föreskrifter som upphäver och ersätter PTS föreskrifter (PTSFS 2008:2) om förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst, ändrade genom PTSFS 2011:4 och 2017:2.

I denna konsekvensutredning presenteras förslaget till PTS nya föreskrifter om förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst. PTS har bemyndigande att besluta om sådana föreskrifter med stöd av 7 kap. 35 § i förslaget till ny lag om elektronisk kommunikation (nya LEK) (under förutsättning att PTS ges bemyndigande i den nya förordningen som väntas meddelas i anslutning till nya LEK).¹

Nya LEK införlivar Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation. Bestämmelserna i föreskriftsförslaget kompletterar lagens bestämmelser om nödkommunikation i 7 kap. 35 § nya LEK.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022, samma dag som nya LEK träder i kraft.

¹ Prop. 2021/22:136, *Genomförande av direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.*

2 Beskrivning av problemet och vad som ska uppnås

Den 11 december 2018 beslutades ett nytt EU-direktiv om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, *Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation* (kodexen).

Enligt artikel 108 kodexen ska medlemsstaterna bland annat säkerställa att tillhandahållare av talkommunikationstjänster vidtar alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa en oavbruten tillgång till alarmeringstjänster.

Enligt artikel 109 kodexen ska medlemsstaterna även säkerställa att slutanvändare har tillgång till det gemensamma nödnumret 112 avgiftsfritt. Artikeln föreskriver även att medlemsstaterna ska säkerställa att information om varifrån samtalet kommer görs tillgänglig för den lämpligaste alarmeringscentralen, vilket inbegriper nätbaserad lokalisering information och, om sådan finns tillgänglig, lokalisering information från terminaler. Också denna information ska förmedlas avgiftsfritt och utan dröjsmål.

Bestämmelsen om nödkommunikation återfinns i 7 kap. 35 § nya LEK.

Nödkommunikation

35 § Den som tillhandahåller ett allmänt elektroniskt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst ska

1. medverka till att nödkommunikation utan avbrott kan förmedlas avgiftsfritt för slutanvändaren, och
2. avgiftsfritt lämna lokaliseringssuppgifter till den som tar emot nödkommunikation.

Den som tar emot nödkommunikation och vidarebefordrar sådan kommunikation till en annan alarmeringscentral ska se till att även den alarmeringscentral som nödkommunikationen skickas till får tillgång till lokaliseringssuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheterna enligt första stycket och om undantag från skyldigheterna.

PTS nu gällande föreskrifter om förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst är beslutade mot bakgrund av äldre direktivsbestämmelser inom EU och lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Den nya lagen om elektronisk kommunikation medför att nya

föreskrifter på området för nödkommunikation måste beslutas, som upphäver och ersätter de nuvarande.

Kodexen innehåller i huvudsak samma reglering kring nödkommunikation som tidigare EU-bestämmelser, t.ex. oavbruten tillgång till alarmeringstjänster, men regleringen är också anpassad och utvidgad med hänsyn till bland annat den allmänna teknikutvecklingen (se till exempel artiklarna 2, 108 och 109). Det handlar främst om nya definitioner och detaljbestämmelser om lokaliseringssuppgifter.

Föreskriftsförslaget innehåller kompletterande reglering kring förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter i samband med förmedling av nödkommunikation. Bestämmelserna riktas till de aktörer som tillhandahåller ett allmänt elektroniskt kommunikationsnät (operatörer av fasta och mobila nät) eller en allmänt tillgänglig nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst. Syftet med förslaget är sammantaget att ge garantier för en bra nödkommunikation i Sverige och att säkerställa att befintlig hantering av nödkommunikation vidmakthålls. Enligt förslaget finns även bestämmelser som klargör förväntningarna på att tillhandahållarna anammar teknisk utveckling som kan leda till förbättringar vid förmedlingen av nödkommunikation över tid.

Föreskriftsförslaget överensstämmer på det stora hela med innehållet i nuvarande föreskrifter. Ord och uttryck i 2 § föreskriftsförslaget har emellertid anpassats till definitionerna i förslaget till nya LEK. Uttrycket eCall har ytterligare justerats för att bättre överensstämma med definitionen i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2015/758 av den 29 april 2015 om typgodkännandekrav för montering av eCall-system som bygger på 112-tjänsten i fordon och om ändring av direktiv 2007/46/EG. Förändringen innebär att även de samtal (TPS² eCall) som tas emot av sådana tillhandahållare av tredjepartstjänster som avses i förordningen omfattas av föreskrifternas bestämmelser om nödkommunikation. Därutöver innehåller föreskriftsförslaget nya krav om mottringning, förmedling av lokaliseringssuppgifter som genereras från en terminal som är ansluten till en mobil nätanslutningspunkt och användning av tillgänglig och beprövad ny teknik.

2.1 Förmedling av nödkommunikation och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter

Regeringen har utsett SOS Alarm AB att tillhandahålla samhällets alarmeringstjänst i Sverige. Alarmeringsavtalet reglerar bland annat 112-tjänsten och syftar till att säkerställa möjligheterna att tillkalla och komma i kontakt med polis, räddningstjänst och ambulans m.m. I 112-tjänsten ingår att ta emot, behandla och/eller förmedla larm

² TPS (Third Party Service); tjänster som erbjuds av privata aktörer (TPS eCall).

på 112. SOS Alarm ska, genom intervju, primärt fastställa vad som har hänt och var det har hänt samt avgöra vilken eller vilka hjälpinsatser som behövs.³ En förutsättning för att uppdraget kring nödkommunikation ska kunna fullgöras är att operatörer och tillhandahållare av nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster erbjuder en oavbruten tillgång till alarmeringstjänsten och förmedlar uppgifter om varifrån samtalet kommer (lokaliseringssuppgifter).

Kodexen reglerar *nödkommunikation* vilket indikerar att det inte är endast nödsamtal (inklusive eCall) som kommer i fråga, utan även sms (Short Message Service), meddelandehantering eller andra typer av kommunikation till 112.⁴

2.1.1 Förmedling av nödkommunikation

Föreskriftsförslaget innehåller krav på motringning, förmedling av vissa uppgifter om kommunikationens karaktär, överföring av anropande abonnents telefonnummer, användning av fastställda kommun-ID-koder och underrättelse vid avbrott. Kravet på motringning är en ny skyldighet jämfört med gällande föreskrifter.

Ett generellt krav vid förmedling av nödkommunikation ska fortsatt vara att den som tillhandahåller ett allmänt elektroniskt kommunikationsnät (en operatör) eller en allmänt tillgänglig nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst överför den anropande abonnentens telefonnummer till samhällets alarmeringstjänst (SOS Alarm AB). Denna åtgärd bidrar till att lokalisera och hjälpa den nödstälde eftersom den gör det möjligt att motringa om kommunikationen avbryts av någon anledning.

Möjligheterna till motringning diskuteras i propositionen till nya LEK i samband med motringning vid eCall. Enligt regeringen kan skyldigheten att förmedla nödkommunikation förstås så att den även inbegriper den motringning som alarmeringscentralen i vissa situationer behöver göra till fordonet.⁵ PTS bedömer att det är lämpligt att förtydliga att motringning är en åtgärd som ska vara en generell skyldighet vid förmedling av nödkommunikation, såväl för vanliga 112-samtal som för eCall.

I anslutning till det generella kravet på motringning genom en talkommunikationstjänst har i föreskrifterna förtydligats att skyldigheten är kopplad till en *anropande abonnent*. Detta uttryck används även för skyldigheten att överföra telefonnummer till samhällets alarmeringstjänst. Avgränsningen är nödvändig med hänsyn till att det ska vara tekniskt möjligt att uppfylla skyldigheten att motringa mot mobila terminalutrustningar som har SIM-kort.

³ Uppgifterna har hämtats från MSB:s webbplats, [SOS Alarm \(msb.se\)](https://www.msb.se).

⁴ Prop. 2021/22:136, s. 409.

⁵ Prop. 2021/22:136, s. 305.

Ett SIM-kort är ett kort som kan sättas in i t.ex. en mobiltelefon eller i ett fordons modem, som är utfärdat av en mobiloperatör och som programmerats med bland annat telefonnummer. SIM-kortet har betydelse för själva nödkommunikationen. En mobil terminal utan SIM-kort saknar således telefonnummer. Skyldigheten att överföra telefonnummer och möjliggöra motringning till detta telefonnummer kan därför i nuläget inte inbegripa 112-samtal som görs från en terminal som saknar SIM-kort. Det går visserligen att ringa 112-samtal med en SIM-kortslös telefon, men skyldigheten för en tillhandahållare att överföra telefonnummer och möjliggöra motringning kan i dagsläget endast uppfyllas där det finns ett telefonnummer.

2.1.2 Förmedling av lokaliseringssuppgifter

Föreskriftsförslaget innehåller bestämmelser om tillhandahållande av geografisk adress för nätanslutningspunkten alternativt abonnentens geografiska adress samt förmedling av tillgängliga uppgifter från både kommunikationsnätet och terminalutrustningen vid en mobil nätanslutningspunkt. Enligt förslaget ska en tillhandahållare använda tillgänglig och beprövad ny teknik. Denna sistnämnda skyldighet är ny jämfört med nuvarande föreskrifter, liksom kravet på att, utöver de lokaliseringssuppgifter som genereras i kommunikationsnätet, även tillhandahålla de uppgifter som genereras från en terminal som är ansluten till nätet. Dessa nya krav baseras på kodexens detaljerade krav på förmedling av lokaliseringssuppgifter jämfört med nuvarande direktivsbestämmelser.⁶

I kodexen preciseras också att skyldigheten att förmedla lokaliseringssuppgifter avser såväl fasta som mobila elektroniska kommunikationsnät. De generiska skrivningarna i föreskriftsförslaget avser därmed dessa nät.

2.1.2.1 Tillgänglig och beprövad teknik

Möjligheten att förmedla lokaliseringssuppgifter är beroende av tillhandahållarnas tekniska förutsättningar. Föreskriftsförslaget tar därför höjd för att det finns nya tekniska möjligheter att lokalisera hjälpsökande. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska tillhandahållaren i ett mobilt nät använda tillgänglig och beprövad ny teknik, och säkerställa att de förmedlade uppgifterna är så korrekta och tillförlitliga som möjligt.

Lokalisering med positionering kan ske på flera sätt och med olika preciseringsgrad. En metod är med MLP-teknik (Mobile Location Protocol), cell-id-baserad lokalisering. Den innebär att det är den geografiska placeringen av basstationen i kommunikationsnätet - som den larmande terminalen är uppkopplad mot - som anges.

⁶ Prop. 2021/22:136, s. 306.

En annan metod är AML⁷ (Advanced Mobile Location) som tillåter användning av inbyggd smarttelefon teknik för att skicka WiFi- eller GNSS-baserad (Global Navigation Satellite Systems)⁸ platsdata till larmcentralerna. Med hjälp av WiFi används egenskaperna för näraliggande WiFi-hotspots och andra trådlösa åtkomstpunkter för att upptäcka terminalen. Lokaliseringsuppgifterna skickas därefter med automatik i ett sms till samhällets alarmeringstjänst. Om positionsuppgifterna hämtas med GNSS, bestämmer terminalen sin egen position med hjälp av satellitnavigeringssystemet. Även här skickas sedan uppgifterna med automatik i ett sms till samhällets alarmeringstjänst.

Av dessa metoder är det den terminalbaserade metoden med GNSS-baserad AML-positioneringsteknik som ger den mest exakta positionsangivelsen med latitud- och longitud. Innebörden av bestämmelserna är att det är den mest exakta positionen som är möjlig att förmedla, som också ska förmedlas till alarmeringstjänsten.

Ingen av metoderna ignorerar tillgänglig cell-id-information, utan denna information kompletteras med antingen GNSS- eller WiFi-information hämtad från terminal.

2.1.2.2 Särskilt om AML-teknik med GNSS

AML-teknik med GNSS är en ny, men redan beprövad, teknik som implementeras som en applikation i mobiltelefonens operativsystem. Implementeringen sker genom en uppdatering av telefonens operativsystem, vilket styrs av utvecklaren av operativsystemet, för närvarande Android för Google och iOS för Apple. Positioneringen i AML-teknik med GNSS baseras på satellitbaserade navigationssystem och dessa satellitbaserade navigationssystem ger vanligen den bästa platsinformationen även om avståndet jord-rymd bidrar till en något långsammare kommunikation jämfört med de andra metoderna. Cell-ID-baserad information med MLP-metoden går snabbt men ger en mindre noggrann positionering. Så snart ett nödsamtal initieras ska mobiltelefonen automatiskt aktivera funktionen för den satellitbaserade positionsbestämningen om den inte redan är aktiverad.

AML-teknik med GNSS ger en satellitposition med en radie på cirka 5–15 meter. Om inte GNSS kan tas upp så ges istället en position utifrån omgivande WiFi-nätverk,

⁷ ETSI TS 103 625 V1.1.1 (2019-12), Emergency Communications (EMTEL); Transporting Handset Location to PSAPs for Emergency Calls - Advanced Mobile Location.

⁸ Satellitbaserade navigationssystem (GNSS) är ett samlingsbegrepp för en grupp världstäckande navigationssystem som använder signaler från en konstellation av satelliter och pseudosatelliter för att möjliggöra positionsinmätning för en mottagare. Det amerikanska GPS-systemet är det mest kända av dessa system, men därutöver finns bland annat det ryska GLONASS, det kinesiska Beidou och det nyutvecklade europeiska Galileo.

vanligtvis med en radie på 65–85 meter. Detta kan jämföras med nuvarande metod via så kallat cell-id, där det i snitt visas en yta på cirka tre kvadratkilometer. Precisionen i positioneringen med GNSS blir alltså mycket bättre. I AML-teknik med GNSS skickas uppgifterna automatiskt i ett sms till samhällets alarmeringstjänst, dvs. SOS Alarm AB.⁹

AML-teknik med GNSS är både tillgänglig och beprövad i nuläget. AML-teknik med GNSS förbättrar även möjligheten för tillhandahållaren att fullgöra skyldigheten att säkerställa att de förmedlade uppgifterna är så korrekta och tillförlitliga som möjligt (se ovan 2.1.2.1). Det är således denna teknik som PTS avser med skyldigheten i 9 § föreskriftsförslaget. AML-teknik med GNSS bör bidra till att förenkla SOS Alarms räddningsarbete och nå fram snabbare till människor i nöd.

Bestämmelserna är teknikneutralt utformade och utgör inget hinder för en tillhandahållare att i framtiden anpassa tekniken till teknikutvecklingen på området som gör positionsuppgifterna ännu mer tillförlitliga och korrekta.

2.2 Alternativa lösningar och effekter om någon reglering inte kommer till stånd

Ett alternativ till att besluta om nya föreskrifter är att upphäva de nu gällande nödsamtalsföreskrifterna¹⁰ utan att meddela nya föreskrifter. Tillämpningen av bestämmelserna i förslaget till nya LEK skulle därmed konkretiseras genom åtgärder och praxis på tillsynsområdet.

Detta alternativ bedöms dock som mindre lämpligt, eftersom avsaknaden av föreskrifter riskerar att skapa osäkerhet hos aktörerna om rättsläget. Syftet med de föreslagna nya föreskrifterna är att tydliggöra innebörden av de lagstadgade skyldigheterna kring nödkommunikation. Föreskrifterna bör därför bidra till ett kraftfullt genomslag för förmedling av förbättrad nödkommunikation. Mot denna bakgrund är föreskrifter även att föredra framför enbart allmänna råd.

Ett annat alternativ är att ändra befintliga föreskrifter. Dessa har emellertid redan ändrats två gånger. Med hänsyn därför till behovet av överskådlighet och till att det i nya LEK bland annat ges nya definitioner och vidare till behovet av en uppdaterad disposition, förefaller ändringar i befintliga föreskrifter som ett mindre lämpligt alternativ.

⁹ <https://www.sosalarm.se/pressrum/nyheter/2019/aml-gor-det-lattare-att-hitta-nodstalda/>.

¹⁰ Post- och telestyrelsens föreskrifter om förmedling av nödsamtal och tillhandahållande av lokaliseringssuppgifter till samhällets alarmeringstjänst, PTSFS 2008:2, ändrade genom PTSFS 2011:4 och PTSFS 2017:2.

Sammantaget bedömer PTS att den mest lämpliga åtgärden är att upphäva samtliga äldre föreskrifter på nödkommunikationsområdet och ersätta dem med de nu föreslagna.

2.3 Övrigt

I nuvarande föreskrifter återfinns ett undantag från tillämpningsområdet för den som tillhandahåller ett kommunikationsnät utan att tillhandahålla någon telefonitjänst.

Nya LEK innehåller ingen begränsning av skyldigheten att förmedla nödkommunikation genom vanliga samtal. Mot denna bakgrund görs bedömningen att det saknas anledning att undanta tillhandahållare av kommunikationsnät enbart på den grunden att de inte tillhandahåller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster. Bestämmelsen har därför fått utgå i föreskriftsförslaget.

3 Aktörer som berörs av regleringen

3.1 Berörd bransch och slutanvändare

De aktörer som berörs av förslaget är tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät (operatörer) eller allmänt tillgängliga nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster avseende skyldighet att förmedla nödkommunikation.

Vidare berörs samhällets alarmeringstjänst (SOS Alarm AB) och aktörer som tar emot larm från fordon, så kallat TPS eCall, för vidareförmedling till samhällets alarmeringstjänst.

Även slutanvändare blir berörda av regleringen. Genom att implementera ny beprövad teknik såsom AML får SOS Alarm en bättre positionering av nödställda. När en person larmar 112 med sin mobiltelefon kan SOS-operatören med stor träffsäkerhet se var den hjälpsökande befinner sig och därmed nå fram snabbare med hjälp.

3.2 Företagen

Sverige har ett brett och diversifierat utbud av nät och tjänster inom marknaden för elektronisk kommunikation med alltifrån stora multinationella företag med utbredda nät och stort tjänsteutbud till små aktörer med mindre nät eller en begränsad mängd tjänster inom ett begränsat geografiskt område.

Tillhandahållare erbjuder sina nät och tjänster på flera olika nivåer. Det finns de som endast erbjuder nät och tjänster till andra tillhandahållare och det finns de som erbjuder nät och tjänster till slutkunder. Åter andra erbjuder nät och tjänster till såväl slutkunder som andra tillhandahållare. På grund av höga investeringskostnader kopplade till ny kommunikationsinfrastruktur är det också vanligt med samäganden där flera erbjuder nät och tjänster till slutkunder via gemensam infrastruktur.

I PTS register för anmälda operatörer finns drygt 600 tillhandahållare av allmänt tillgängliga kommunikationsnät- och elektroniska kommunikationstjänster. De totala intäkterna från dessa aktörer uppgick år 2020 till ca 76,3 miljarder.¹¹ I denna siffra inkluderas även intäkter från grossisttjänster, tv, svartfiber och M2M (Machine to Machine) - de koncerninterna intäkterna exkluderade.

¹¹ Svensk Telekommarknad 2020.

4 Kostnadmässiga och andra konsekvenser

Enligt föreskriftsförslaget införs ett krav på motringning, dvs. att operatören ska säkerställa att samhällets alarmeringstjänst, dvs. SOS Alarm, har möjlighet att ringa tillbaka till den abonnent som larmat. Ett annat krav gäller positionering inte bara från mobilnätet utan även från terminalerna. Ytterligare ett nytt krav siktar på förbättrade lokaliseringssuppgifter genom implementering av ny teknik. Bedömningen sammantagen är att dessa förändringar jämfört med befintliga föreskrifter kommer att ge mycket små ekonomiska konsekvenser.

4.1 Referensscenario

I nedanstående referensscenario presenteras sådana relevanta förändringar som pågår parallellt med föreskriftsändringarna, men som inte är en direkt följd av dessa.

Ett stort antal nödsamtal går via mobilnäten. Ett teknikskifte är på gång i dessa nät, från andra och tredje generations mobilsystem till fjärde och femte.¹²

Mobiloperatörerna har aviserat att 2G- och 3G-näten kommer att avvecklas successivt under de närmaste åren inom hela Europa; i bland annat Norge är nedsläckningen av 3G-näten redan klar. Detta teknikskifte pågår parallellt med föreskriftsändringarna och kommer att genomföras oberoende av ändringarna i denna föreskrift.

Avvecklingen av dessa nät kommer att innebära att ny utrustning kan behöva installeras för att uppfylla kraven i föreskriftsförslaget, såväl när det gäller eCall generellt, som kravet på motringning och för lokaliseringssuppgifter för olika typer av meddelanden (video, SMS etc.). Ny teknik måste därför implementeras oberoende av de nya kraven i föreskrifterna.

Dessa åtgärder kommer att medföra kostnader, men är inte omedelbara; en brytpunkt som ofta nämns är år 2025 (de gällande frekvenstillstånden för 2G/3G-näten löper ut december 2025). Inom den tidsram som står till förfogande bör tillhandahållarna ha tid att planera omställningen och därmed även ha kontroll över kostnaderna.

Sådana kostnader som är förenade med en teknikomställning bör därmed inte heller betraktas som en direkt effekt av det aktuella föreskriftsförslaget, utan som en konsekvens av den generella teknikutvecklingen inom Europa. Möjligheten att säkerställa eCall på längre sikt är framför allt en fråga om att relevanta

¹² Se t.ex. IT&Telekomföretagens (nuv. TechSverige) publicering oktober 2020, *Dags att förbereda Sverige för övergången från 2G och 3G*.

regleringsåtgärder behöver vidtas på EU-nivå. Sammantaget är därmed eventuella kostnader till följd av nedsläckning av 2G/3G en del av referensscenariot och inte en konsekvens av det aktuella föreskriftsförslaget.

4.2 Kostnader

Det övervägande antalet bestämmelser i föreskriftsförslaget motsvaras av nu gällande föreskrifter vilka har tillämpats under flera år. PTS bedömer att bestämmelserna i de föreslagna föreskrifterna i allt väsentligt därför redan efterlevs och att de ekonomiska konsekvenserna på kort till medellång sikt därmed bedöms vara små. Detsamma torde gälla för tillhandahållare av tredjepartsservice av eCall.

Skyldigheterna kan dock föranleda tjänste- och nättillhandahållare att fördjupa sina samarbeten med t.ex. underleverantörer såsom biltillverkare och modemtillverkare, vilket skulle kunna leda till något ökade kostnader, men i redan upparbetade kanaler. Med hänsyn till de intressen som bestämmelserna i föreskrifterna ska tillvarata bedömer PTS att dessa kostnader är rimliga.

Eftersom både motringning och positionering genom AML för nödkommunikation redan har genomförts i mobilnäten, driver föreskriftsförslaget inga ytterligare kostnader i den delen. Föreskrifterna har dock en viktig funktion för att vidmakthålla åtgärderna. I föreskrifterna klagörs även att tillhandahållarna ska anamma teknikutvecklingen och använda tillgänglig och beprövad ny teknik. Som redogjorts för ovan bedöms kostnader hänförliga till den allmänna teknikutvecklingen inte vara en direkt konsekvens av föreskrifterna. Föreskriftsförslaget bedöms därför inte heller medföra några nämnvärda ekonomiska konsekvenser i denna del.

Att netto nyttan för samhället av bättre positionering vid nödsamtal med AML är positiv, framgår bland annat genom kostnadsnyttoanalyser som gjorts i en del europeiska länder i anslutning till att ett krav på AML införts vid nödkommunikation.¹³ Även om beräkningarna för dessa länder inte är direkt överförbara på svenska förhållanden, visar de ändå på generellt positiva netto nyttor och bättre positionering vid nödkommunikation.

4.3 Sammanfattning av konsekvenser

Slutanvändarnas möjligheter att välja mellan olika tillhandahållare varierar, dels mellan olika typer av kommunikationstjänster dels mellan olika platser i landet. PTS gör bedömningen att den totala kostnaden som ett företag har för att kunna bedriva en verksamhet som berörs av regleringen endast i ringa utsträckning påverkas av de föreslagna nyheterna enligt föreskriftsförslaget.

¹³ <https://ec.europa.eu/defence-industry-space/system/files/2021-02/HELP112%20II-D4.2%20v1.3.0.pdf>

De företag som berörs av regleringen verkar på en konkurrensutsatt marknad men bedömningen görs att de nu aktuella föreskrifternas påverkan på konkurrenssituationen är liten, och i förekommande fall rimlig, med hänsyn till nyttan av en väl fungerande nödkommunikation.

Förslaget att stryka undantaget för den som tillhandahåller ett kommunikationsnät utan att tillhandahålla någon telefonitjänst bedöms inte medföra några kostnader.

PTS bedömer därmed att den föreslagna regleringen inte får några effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

5 Regleringens överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning EU

Föreskrifterna förtydligar hur tillhandahållare ska uppfylla 7 kap. 35 § nya LEK. Dessa bestämmelser genomför i sin tur Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.

Mot bakgrund av ovanstående gör PTS bedömningen att förslaget till nya föreskrifter överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

6 Tidpunkten för ikraftträdande och behovet av särskilda informationsinsatser

De föreslagna föreskrifterna kompletterar skyldigheter i nya LEK och PTS föreslår att de föreslagna föreskrifterna ska träda i kraft samtidigt som den nya lagen, dvs. den 1 augusti 2022.

PTS kommer att, inom ramen för myndighetens tillsynsverksamhet, kontrollera efterlevnaden av föreskrifterna. I tillsynsarbetet kan viss hänsyn tas till tillhandahållarnas behov av tid för att genomföra de anpassningar som krävs till följd av de föreslagna ändringarna.

PTS gör vidare bedömningen att det inte finns något behov av att ta fram information om den förändrade regleringen i direkt samband med reglernas ikraftträdande. Utgångspunkten för denna bedömning är bland annat att samtliga berörda företag kommer att erhålla information om förändringen i samband med att föreskriftsförslaget remitteras.

PTS avser att uppdatera eller komplettera den information om reglerna som finns på PTS webbplats, liksom sådan information som lämnas till nyanmälda aktörer på marknaden.

7 Övrigt

7.1 Behovet av särskilda hänsyn till små företag

PTS har beaktat frågan om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Bland de som berörs av föreskrifterna bedömer PTS att det finns allt från företag med en årsomsättning på mindre än en miljon kronor till företag med en årlig omsättning på trettio miljarder kronor. Sammanfattningsvis görs bedömningen att kostnaderna för att uppfylla bestämmelserna i föreskrifterna är rimliga i förhållande till slutanvändares behov och en fungerande konkurrens på marknaden för elektroniska kommunikationstjänster, samt att några ytterligare särskilda hänsyn inte behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

8 Avslutning

8.1 Underrättelse för anmälan till Europeiska kommissionen

I 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler anges att en myndighet som avser fatta beslut om en teknisk regel som ska anmälas till Europeiska kommissionen i god tid ska underrätta Kommerskollegium om det förslag som den har utarbetat. Av 1 § samma förordning framgår att bestämmelserna i förordningen ansluter till Sveriges internationella förpliktelser enligt bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

I artikel 1.3 anmälningsdirektivet anges att direktivet inte ska tillämpas på föreskrifter om frågor som omfattas av unionsbestämmelser för teletjänster som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektivet). Ramdirektivet har upphävts och ersatts av kodexen. Enligt artikel 125 i kodexen ska dock hänvisningar till bland annat ramdirektivet anses som hänvisningar till kodexen.

Enligt PTS bedömning är nu föreslagna föreskrifter inte att se som sådana tekniska regler som ska underrättas enligt nämnda förordning. Någon underrättelse till Kommerskollegium behöver således inte göras.

8.2 Kontaktpersoner

Sakfrågor:

Elena Belkow, avdelningen för resursförvaltning
Elena.belkow@pts.se

Joakim Strålmärk, avdelningen för resursförvaltning
Joakim.stralmark@pts.se

Juridiska frågor:

Ulrica Ljunggren, rättsavdelningen
Ulrica.Ljunggren@pts.se